

Nejlepší a nejlepší
týdeník na západě
Shane Historical Society
No. 39

POKROK ZÁPADU

BEST ADVERTISING
MEDIUM

Založen 1871. Roč. 39.

Omaha, Neb., ve středu 20. dubna 1910.

Číslo 39.

Zprávy zahraniční

ČECHY.

Pověstný profesor německé univerzity pražské, Wahnund, žalován jest státním návladnictvím pro úrazku náboženství, již se dopustil na veřejné přednášce. Wahnund byl kdysi slaveným hrdinou a studenti pořádali v jeho prospěch demonstrace, když měl být s profesury sesazen. Od té doby však sláva jeho velice polebla, neboť se z Wahnunda vyklubal člověk prodejný, který sám nabízel vláde své odstoupení za peníze a dal se koupiti za jisté výhody. Před třemi týdny doznal to sám ministr vyučování Stuergh ve sněmovně.

RAKOUSKO-UHERSKO.

Jak se z Vídně oznamuje, je diplomatickým kruhům divno, že odstoupil velvyslanec Spoj. Států, Francis, po své audienci na rozloučenou u císaře nedostal toho obraz. Jest to poprvé za císařovy dlouhé vlády, co se něco takového stalo. Jest zvykem, že odstoupivší vyslanec monarchií dostává nějaký řád a vyslanec republik císařův obraz. Něco v tom vězí.

Nový americký velvyslanec, R. C. Kerens, odešel dne 12. dubna císaři v audienci předložit list. Císař s ním mluvil delší dobu o amerických záležitostech a také o bližší se Rooseveltově návštěvě. Kerens byl přivezen do zámku a zase odvezen dvorním povozem. Byl provázen vysokým státním úředníkem a jeho uvedení k císaři dalo se za obvyklých velikých ceremonií.

Dne 12. dubna byla spuštěna v Terstu na vodu nová rakouská bitovní loď "Mikuláš Zrinský" o 14.500 tunách vodního výtlaku.

Z Vídně se oznamuje dne 15. dubna: Když Roosevelt přemšel ráno v 6 hod. 45 min. přjel, vyhlíželo to, jakoby vše ještě spalo. Sotva někdo ho viděl, když jel ve dvorním povozu do svého hotelu. Na nádraží bylo kromě zástupců rakouského zahraničního úřadu a členů amerického velvyslanectví několik Američanů a novinářů. — Teprve později, když se stal Rooseveltův příjezd známým, shromáždilo se před dotčeným hotelem veliké množství lidí, kteří jej tiše pozdravovali. Roosevelt snídal s baronem Hengelmuellerem, a přijal pak několik Američanů, kteří na něho v Kranzově hotelu již čekali. Pak jel ve dvorním povozu do zahraničního úřadu, aby navštívil hraběte Aehrenthala. Ve 2 hodiny odpoledne jel do zámku, kde byl přijat císařem. Odtamtud se odebral do kapucinského kostela, kde položil věnce na rakeve císařovy Alžběty a korunovního prince Rudolfa. Kapucini mu pak ukázali také ostatní rakevy, a bývalý prezident se potom vydal na okružní cestu úředních návštěv. — Nechal navštívenky pro arcivévoddu Františka Ferdinanda, hofmistra knížete Montenuova a císařova osobního polomečníka, hraběte Paara. Později navštívil vojenskou jízdárnu a podíval se na 1. husarský pluk, komandovaný knížetem Brunnem, v Breitensee. — Musil tam však jeti sám, ježto vojenské úřady nechtěly, aby kromě něho ještě nějaký jiný cizinec viděl cvičení nejlepšího husarského pluku. Zvláště při tom používaná taktika prý musí zůstat v tajnosti.

8 Aehrenthalem mluvil Roosevelt skoro hodinu. Okolo půlnoci navštívil bývalého presidenta v hotelu ministr zahraničních záležitostí i císař, jenž byl na cestě do Schoenbrunnu, kde spí. Mělo to být pro Rooseveltův významný, ježto jinak císař opíjel návštěvy jen korunovaných hlav.

Vedle v 8 hodin byla slavnostní hostina zahraničního úřadu. — Roosevelt uvítal k tabuli hraběnkou Festeliovou, bývalou lady Mary Douglas Hamiltonovou a následně ženu mnichského knížete. Po jeho

leviči seděl hrabě Kinský a naproti němu hrabě Aehrenthal, po jehož levici seděl kníže Montenuovo a po pravici paní Kerensová.

Mezi ostatními hosty byli Kermit Roosevelt, velitel tělesné stráže hrabě Auersberg, hrabě Hoyos, jenž má jistou pověst jako lovec, ježto střílel medvědy na Aljašce a lvy v Africe, baron Richard Bienenroth, hrabě Wilezek, kníže Trautmannsdorff, markrabě Pallavicini, baron Burian, sportman a spisovatel kapitán Hohel a členové amerického velvyslanectví.

Následujícího dne Roosevelt jel na zámek knížete Wilezeka, pak byla hostina, kterou americký velvyslanec Kerens dával v hotelu Bristol, načež následovala návštěva Mezinárodní lovecké výstavy, dvorní hostina v Schoenbrunnu, návštěva císařské opery a recepce americké kolonie na velvyslanectví.

Uvítání Rooseveltovo v Budapešti rovněž bylo hlučné a okázalé. Roosevelt přijel do hlavního města Uher dne 18. dubna po 9. hod. večerní. Vzdor dešti v tu chvíli nad městem se sněšim, očekávaly bývalého presidenta velké zástupy lidí na nádraží a připravily mu skvělé uvítání.

NĚMECKO.

V Klotsche u Drážďan zemřel v min. dnech sochař profesor J. Schilling ve věku 82 let. Byl to zástupce akademického slohu v německém sochařství. Ve Vídni pocházel od něho pomník Schillerův.

De zprávy 'Boersen Zeitungu' operní ředitel Gustav Mahler po jeho příjezdu do Berlína v několika dnech uzavře smlouvu na 5 roků s "Velkou operou", novým to soukromým podnikem. Mahler dokončí smlouvu jako dirigent filharmonického orchestru v New Yorku a pak se úplně usídli v Berlíně.

Přímo zrušivý výpad, který učinil v min. dnech vydávatel a redaktor Maximilian Harden ve svém listu "Zukunft", vyvolal výsude velkou sensací, ale jest za to s mnoha stran ostře odsuzován. Tento pověstný výpad, jenž ostatně má velkou zásluhu o rozdělení pověstného liebenbergského "kulatého stola", při čemž tak smutnou úlohu hrál hrabě Eulenberg, vychrlil na Roosevelta spoustu úrázek, a to vyvolalo močné roztrpčení. Harden napsal, že prý Carusův tlučhuba, tiskový jednatel, ježt proti Rooseveltovu pravým hudlaem a hanbou měl by raději někde zalézt; ku konci článku praví Harden doslovně: "A tento lovec poklon (Roosevelt) přijde do Berlína co nejdříve. Německé, mu národu naskytne se tím aspoň příležitost, ukázat mu, že jest národem lidí vážných, myslících a dospělých a ne rassou dětských hlaviček." Trochu mírněji, ale přece konšervyvním tónem píše také ostatní listy, které nejsou Americe příliš příznivými; jsou to především staré bismarkovské orgány. Tyto oznamují Rooseveltovu cestu do Evropy jako komedii a tropí si šácky z jeho řeči, vystupování a přemrštěného vítání, jakého se mu v ústředí dostává.

FRANCIE.

Z Paříže se sděluje: Básník Jean Moréas zemřel. — Jean Moréas narodil se roku 1836 v Athénách a žil v mnoha evropských státech, byl od mládí ve Francii. Ustavil symbolickou školu francouzských poetů, ale po smrti, roku 1901, bláznivě navrhl klasickou šablu s Ottovými slavnými chválami snahu jeho po reformě naší jazyka a naší básně do dědicem řecké eurythmie. Do čestiny přelhal některé básně jeho daroval Vrochlický v knize Moberni básně francouzské. Blázniv díla: Stanzas, Kouze au clair visage.

RUSSKO.

Petrohradský zimočník Lanzovio zabýval se po delší dobu pokusy směřujícími Rosentgenovy paprsky tak, aby zkrácena byla

doba, která je nutná k prozáření jímí těla lidského. Po čtyřleté námaze se mu konečně podařilo vytknutého elle dosáhnouti, ale za cenu svého života. Lanzovio sloužil v námořní nemocnici v Petrohradě, ježt správě také vyvířel svůj oznamil. Žel, že četnými pokusy, které ve směr na sobě prováděl, zničil se úplně. Levá jeho ruka jest úplně umrtvena a spálena a také amputována její jest dle výroku lékařů bezvysledné, poněvadž již i prsa nešťastného vynálezce jsou smrtelnou chorobou zachvátena.

ŠVÉDSKO.

V kružích velmi blízkých komisi rozhodující o udělování ceny Nobelovy se živě agituje, aby při letošním rozdělování této ceny, jež jest již desátým v řadě, byly pořádány větší slavnosti nežli obyčejně. Mimo jiné obmyšlí se, aby všichni dosud žijící učenci a umělci cenou Nobelovou vyznamenáni byli pozváni k účastemství při rozdělení ceny této v letošním roce. Dojde-li k uskutečnění tohoto projektu, pak by ve Štokholmu sešel se veliký počet veleředuhů a předních učenců evropských.

Zprávy americké.

V Chicagu se operě nedari.

Metropolitan Opera Co. počítá, že bude mít z Chicaga jistě 100.000 dolarů škody, poněvadž jednotliví představení operní jsou tak slabě navštěvována, že se nezaplatí ani umělci, kteří při operě účinkují. Když vystoupili v "Othelu" Slezák a Destinnová, dostavilo se tak málo obecenstva, že příjmy nestačovaly zaplatit oba tyto umělce. Ani Caruso není již v Chicagu tak přitažlivý. Na Aidu došlo se obecenstva velmi málo a bylo vybráno něco méně než \$50.000. Výděle byly o několik tisíc větší. Společnost operní se již rozhodla zastavit další představení, a je toto období ještě vytrvá, avšak pro příští sezonu bude vážně uvažovat, jak má náležit z Chicagu.

Desetileté černé maminko.

Rekord, v Chicagu bezpochyby dosud nedocelený, náležel Annii Eppsově, jež dala v minulých dnech v okresní nemocnici živit holčičku, jsou sama pouze deset let stará. Dítě váží 6½ libry a lékařská zpráva oznamuje, že "matec" i děcka daří se dobře. Nemeniční lékaři jsou toho mínění, že udání starší této rekordní maminky jest správné. Eppsová jest temně zbarvená mulatka, a jest deoran paní Minnie Fredericksové z čis. 319 — 52 ul. Zajímavý v tomto případě je, že děcko, které vlastně nemůže mít rozum ze svého stavu, zaprutilo se zadržat udání jméno matce, ježt je za případ zodpovědná. Žádná námaha matky — jež se tak z meniční stala babičkou — ani lékařů, ani vyšetřujících úředníků nevede k eili, a maláček maminka zachováva svoje tajemství houževnatě. Případ bude předán juvenilnímu soudu, ježt bude pokračovati v právní po nevědomitě svob. děcka.

Elektrická dráha přes Missouri.

Společnost, ustavená se základem kapitálem 15 milionů dolarů oznamuje, že postaví elektrickou dráhu rovně ze St. Louis do Kansas City během dvou roků. Kulo se rozit základ i vstavek. Dráha bude mít svoji trať a délka její bude 200 mil.

Zádné stopy po Cookovi na hoře McKinley.

Frantsouzská výprava na horu McKinley, která jest nejvyšší v severní Americe, dosáhla vrcholu dne 3. dubna, když byla slázná stráně její po celý měsíc. Na hoře nebylo nalezeno žádných stop, je by se byl dr. Frederick A. Cook na ní dostal. Výprava, která opustila Fairbanks dne 15. prosince, kdy kontroverze ohledně dr. F. Cooka byla doposud v proudu, by

la financována A. Petersonem a W. Melheem.

Ukázal se býti smrti vzdorným.

Zatím co koroner Clifford B. Wilson očekával, že G. S. Lawler z Providence, R. I., který uhořel v závodu Union Metallic Cartridge Co. v Bridgeport, Conn., elektrickou přesavku, bude usmrcen elektřinou, tento vyvázl bez bez úrazu, kdežto stejným proudem před dvěma týdny Francis Marín na místě usmrcen.

Spolki 17-palcový nůž.

Seslaníet los-angelských lékařů bylo přítomno operaci, prováděné dr. Elliott Aldemen z Pasadena za tím účelem, aby vydobyl ze žaludku šibení paní Sáry Carlsonové sedmnáct palců dlouhý nůž. Operace se vydařila a paní Carlsonová se pozdravuje. Nůž našel se v žaludku paní Carlsonové čtyři hodiny, nežli se konečně lékařové k operaci odhodlali, nabývše přesvědčení, že žena, která jim předpověděl ten oznamila, a je povolala, nežertuje.

Vážila 700 liber.

V Novém Yorku následkem akutního revmatismu zemřela L. Ambrodiová. Byla 24 roky stará a vážila pufých 700 liber. Byla jen 4 stopy a 4 palce vysoká, ale tělo její mělo ohromný rozměr. Tato její otlylost byla ovšem chorobná, ale příčinu její lékařů nálezitě nezjistili. Chodby a dvře jejího ohydli byly příliš těsné, nežli aby mohla z nich býti rakev vynešena. Byla tedy pomoci kludek spuštna oknem na ulici.

Zeny v Cherry, Ill., stloukly deputy šerify.

Někotik tučtá chudě oděných, a žadem vyhublých vdov, vrazejších se právě z pohřbů svých manželů v dolu sv. Pavla zahynuvších, vrhlo se dne 12. dubna na deputy šerify a zastavilo vlak, ježt odvažel hrubě vějíře, která mánaly jejich v černých hlubinách hořícího dolu po 48 hodin při životě udržovala. Když byly jedného deputy šerifa skoro do bezvědomí stloukly, strhly těžké vějíře s vozů, které je měly dopravit do Chicaga a odnesly si je po kusech do svých domovů. Co s nimi počnou samy ještě vlastně nevědí, mají však jakési určité tušení, že by odvezením vějířů pozbyly část důkazů o nepravdělnosti úředníků dolu sv. Pavla. Osada postížená byla po celý den v horoucém rozčilení následkem pohřbívání 30 mrtvol v ten den z dolu vytážených. Byl to dlouhý průvod, ježt je na pohřební místo doprovázel. Truchlících bylo více než 100 a skoro všechny ženy a ty zdlohnávě po 4. hodině odpolední ze hřbitova odcházely, když už byly blíž nádraží dráhy St. Paul státi plochou káru na ní dva vějíře. Na jednom rameni vějíře mohla se čísti hrubě vyřezaná slova: Ve 2 hodiny odpoledne dne 14. jma ještě živi — Tu jedna ze žen zvolala: "Proč nám odvážej vějíře, které naši muži choťovali v dole, když umírali?" a za okamžik na tu vrhly se na tři deputy.

Mark Twain nebezpečně nemocen.

Samuel L. Clemens (Mark Twain) vrátil se do Nového Yorku dne 14. dubna z Bermuda na parníku Oceana. Po celou cestu byl nemocen a z přistavu na federální nádraží nemel být dopravěn na kolejových křesle. Zál se býti naprosto bezmocný. Odjel o 1:30 odpoledne do Redding. Dr. Ed. R. Quintard, který byl do nemocím lékařem rodiny Clemensovy po léta, přivázal byl na písečany bezdrátovou telegrafickou desku. Právě jel dr. Robert Halsey, poskytnouti prohlídnutí pacientovyho konstataci, že její nebezpečnost se zdálo zhoršovat, ježt se jeho státi tím nebezpečnější. "Až dojde do Redding, Connecticut, směl se stav jeho zlepšit," pravil dr. Quintard.

Vrah českého misionáře zatčen.

Jak se z Pittsburgu oznamuje, byl po tobě blize, v níž raněno by

lo několik policistů, zatčen 37letý Mike Šenko na obžalobu ze zákeřného zavraždění českého misionáře Franka Skaly. Vražda spáchána byla minulou neděli když Skala ubíral se z církve, kde kázal, do svého bytu. Šenko zprvu byl žalován z tůlčetví. Násilím dopravěn byv na policejní stanici, kde prostřednictvím tlumočnicka doznal vinnu. Z jaké pohutky spáchal zákeřnou vraždu, nedovedl povědít. Čině dojem choromyslného. Nepochybně poslán bude do státního blázince, ač policie tvrdí, že pomů, že mu na šibenici.

Kongresnik Sabath pomáhá Spoj. Spolkům.

Kongresnik A. J. Sabath ujal se Spojených Spolků a jiných organizací, jimž hrozí, že při tanečních a jiných zábavách kromě městské zvláštní výčepní license budou si musit opatřit také vládní povolení. Kongresnik Sabath jednal o té věci s komisařem vnitrozemních daní p. Cabellem, však výsledek jednání kongresnika neuspokojil. — Pan Cabel jde totiž z toho stanoviska, že vláda potřebuje všechny peníze, jež vůbec může sehnati a že dosud nebyl přesvědčen, proč by se kterékoli organizací mělo dovolit prodávat lihoviny bez vládního povolení. Naproti tomu pan Sabath uvedl, že organizace, jež prodávají likéry pod zvláštním povolením, nečiní tak pro výdělek. Dokazoval, že mnoho dělnických organizací zastoupených ve Spojených Spolech pořádají jen jednu taneční zábavu neb výlet do roka a prohlásil, že žádati od nich \$25 za celoroční povolení bylo by nespravedlivým. Komisař slíbil, že záležitost prozkoumá; zatím však jeho dva zaměstnanci v Chicagu sestavují seznam všech zvláštních povolení vydaných od té doby, kdy organizace vešla v platnost. Nynější odhad je, že asi 4.000 podobných licencí se vydává ročně, což by znamenalo roční příjem pro vládu \$100.000.

Z VERDIGRE, NEBR.

Čtená redakce: Dne 17. dubna za silného poprasku napadlo nám tolik sněhu, jako bychom měli leden. Při tom i mrzne. Ovočné stromy byly v plném květu a dnes jsou nadobro zničeny mrazem. — Nešťastná příroda ve chvíli zničí to, čím by mohla jinak dobře vládnouti. My sami musíme na vše jen smutně pohlížet. A tak to bylo před námi a bude i po nás po všechny časy. Tak jako otevé naši a matky odešli z tohoto světa a zanechali zde potomky svoje pro budoucí pokolení, tak tu stojí i ty stromy se květy a budoucí ovoce. Pěstitelové dali si s nimi vše, možnou práci, jen aby na podzim uvideli odměnu za svou velkou práci a pili, a dnes vidí všechno zmařeno. Tak je tomu i s námi. — Nadejde doba, kdy i my odejdeme a po nás pouze na čas zůstane malá památka — deera neb syn. A tu mi tak napadá, co máme za tu všechnu starost a námahu? — Nic než jenou rakev a hroudu jediné bude naházena na naše se-děná bedra. A to je vše, co nás čeká a co jsme si zasloužili. Náherna nebo sláva vádecky zůstane svou vělejší. Ta netrvá nikomu delší dobu než jenom do smrti. Největší odměnou pro otce anebo matku die nebo tůlčetví jsou věrné a milující děti, které zůstnou po nich památkou nejkvělejší. — Dořídám se, že se mnohým však památka i dělá. Nu, to se řídí asi podle dobrých činů a zásluh. Na protě tomu vidit jsou i bratra zesnulého, který byl dopraven do síně. Řáno jsem tam přišel a mimo mrtvolu nebyl tam nikdo. A tak jsem k osamělému přistoupil a pronesl těchto několik slov: "Vidit, milý bratře! Je's byl chudý; nebere se na tebe ohled praždný. Teď je tu veľa marnosty. Když tyšour však bylo panak bratři by se přehrábil, jen aby se mohl občlovu svého sdělnosti. A není přece pravdou, že chudoba stává po sobě šťastnou památkou."

jen byl-li člověk ten řádřím a pozitivně? Nesmí nám proto záležeti tolik na majetku jako na dobrém jménu. Poctivě, bohatě poctiv. eč máš na světě, říká se, že pravda a spravedlnost vždy vítězí. — Ale co je to platno! Když člověk byl sebe spravedlivějším a pravdomluvnějším, záleky jen zůstane pokad. Leč bohatství je každému člověku souzeno jenom na čas. Přijde různá pohroma a člověk hned je na mizině. A země-li, ani kohout po něm nezapívá. Pod zemí pak všichni budeme si rovni. Zdášvím všechny čtenáře Pokroku a upozorňuji je, aby byli na tu kometa připraveni.
J. F. Kolář.

Z DETROIT, BECKER CO., MINNESOTA.

Čtená redakce: Abych ušetřil svým krajanům vydání a ztrátu času, sděluji tímto všem pp. tazatelům i veřejnosti vůbec, že školní pozemky okresu Becker, jež budou 4. května zde v Detroit prodávány dražbou, jsou pouhý les a k tomu ještě daleko od dráhy, takže by sem marně vážil cestu, kdo by myslil, že by koupil snad něco na prerit tím způsobem.

Zároveň veřejnost upozorňuji na výstrahy krajanů Novotného, Vebr a Jasy, kteří v česko-amerických listech varují před farmář-nádhoněmi, jakých se najde vzhdyky dost v krajinách nově osazovaných. Takový váš dobrý přítel a rádec spílá řádným pozemkovým jednatelům a bankéřům zlodějů, a s překvapující ochotou a obětavostí se nabídnou, že vám sám ukáže něco lepšího a la-einějšího. Sotva však máte kompeno a jste pryč, objeví se váš ne-zistný přítel zůstá jasnou na banku a tam žádá i dostává svůj napřed mluvený komisi.

Počasi zde, jako as v ústředí jinde po Soustátí letos, je dosud neobyčejně teplé. Kupeři přijíždí sem stále dost, z lovy nejvíce. Slavná prohibice vyhnala v několika sou-sedních okresech mnoho hostinských ze živnosti a někteří jsou i stiháni po nalování Indiánům. Tady v Detroit nám vše musejí nechat hostince dva, za to jim ide nasoliti po \$1500 license. Mahnomien, Wauaban, Ogema a jiná místa na rezervaci neb vedle jsou teď až na nějaký ten "blinding" suchá úplně.
Charles Růžička.

NOVINKY Z BRUNO, NEBR.

Pan Palik s manželkou dleli po několik dní návštěvou u zetě blíž Leigh, Neb.

— Minulý týden navštívilo naše město několik svedoběžníků, z nichž jednoho se podařilo lapiti a ubytovati přes noc. Druhý, zajisté velký přítel školy, nahazen byl ráno spíet ve školní budově.

Bratři Sládkové, od Lexington, dovezli do Omahy čtyry káry dobytka a při té příležitosti se na zpáteční cestě k nim návštěvou podívali.

Místní české spolky pořádají slavnost "zlobení hrobů" na den 30. května. Slavnostním řečníkem bude prof. F. A. Štěch. Dramatický odbor Sokola hostí též na ten den bratři krásné divadlo "Závěr", drama o třech jednáních.

Pan Karel Honkové obdržel stroje a nářadí pro svou novou záhonou kovárnu a co nejdříve začne do toho hálet.

Veliká ochrana dostala se květinám a zelenině — proti mrazu. Celkem ale mnohá nepomohla! — Sdílyte novici!

Rubínová prospívající obchod p. F. Běhák obdržel v těchto dnech novou zásobu krásného zboží. Předplatě svým čtenářům na občasový časopis "Svatobná škola."

Truhlové práce všeho druhu u Pokroku Západu dejte si dělati a budete úplně spokojeni.

Velká slavnost dne 30. května 1910.